

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کرمانشاه، دانشکده بهداشت

گروه آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت

عنوان درس: آموزش بهداشت و ارتقای سلامت جامعه محور مخاطبان: دانشجویان ایرانی کارشناسی ارشد ناپیوسته

آموزش و ارتقاء سلامت، ترم سوم، نیم سال اول تحصیلی ۱۴۰۴-۱۴۰۵

تعداد واحد (یا سهم استاد از واحد): ۲ واحد، ۱/۵ واحد نظری (۱۲ جلسه)، ۰/۵ واحد عملی (۸ جلسه)، جمعاً ۲۰ جلسه

ساعت پاسخگویی به سؤالات فراگیر: چهارشنبه‌ها از ساعت ۰۸ الی ۱۲

زمان ارائه درس: یکشنبه از ساعت ۸ الی ۱۰

مدرس:

دکتر دکتر مهدی میرزایی علویجه (دکتری تخصصی آموزش بهداشت و ارتقای سلامت و MPH سیاستگذاری سلامت؛ دانشیار گروه آموزش بهداشت و ارتقای سلامت؛ دانشکده بهداشت؛ دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کرمانشاه)

درس پیش نیاز: ندارد

هدف کلی درس:

دانشجویان با رویکرد نظامند به جامعه، اصول و مبانی توانمندسازی، مشارکت و اقدام اجتماعی جامعه محور در آموزش و ارتقاء سلامت آشنا می شوند.

شرح درس:

در این درس فراگیران با اصول، مبانی و روشهای کاربردی توانمندسازی، مشارکت و اقدام اجتماعی و سازماندهی جامعه برای اهداف آموزش و ارتقاء سلامت جامعه محور آشنا می شوند. همچنین با کلیات نیازسنجی اجتماعی و روش های جمع آوری داده جامعه محور در آموزش و ارتقاء سلامت آشنا می شوند و با بکارگیری تکنیک مونوگرافی در یک جامعه کوچک نسبت به شناسایی عوامل موثر در سلامت در محیط توانمند می گردد.

اهداف کلی جلسات:

- مفهوم جامعه و نگرش نظامند به جامعه و جامعه محور
- رویکرد نظامند در آموزش و ارتقاء سلامت
- مبانی نظام اجتماعی (رویکرد اکولوژیکی)
- مفهوم و رویکرد های ارزیابی جامعه محور
- روش های ارزیابی جامعه محور
- مفهوم و مبانی توانمندسازی اجتماعی
- الگوها و روش های توانمندسازی جامعه محور
- سطوح مشارکت جامعه و مفهوم و مبانی مشارکت جامعه
- مفهوم سازماندهی اجتماعی
- روش های جلب مشارکت جامعه
- مراحل و شیوه های سازماندهی اجتماعی
- طراحی، بومی سازی و اجرای برنامه جامعه محور، تهیه برنامه اقدام

عملی: دانشجو مراجعه به جامعه کوچک (مانند روستا، خانه سلامت و ...) فعالیت های زیر را انجام دهد:

- (۱) ارزیابی نیاز های جامعه مورد نظر با منابع مختلف با رویکرد مشارکتی
- (۲) ایجاد زمینه مشارکت جهت شناسائی مسئله و اولویت بندی
- (۳) تدوین برنامه برای یکی از مسائل با بکارگیری مشارکت جامعه و ارائه در کلاس

اهداف ویژه به تفکیک اهداف کلی هر جلسه (۱۲ جلسه در قسمت واحد نظری):

اهداف کلی جلسه اول و دوم:

- ۱ آشنایی دانشجویان با مفهوم جامعه و نگرش نظامند به جامعه و جامعه محور
- ۲ آشنایی دانشجویان با رویکرد نظامند در آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت

اهداف ویژه جلسه اول و دوم:

- ۱ جامعه را تعریف نماید.
- ۲ نظام را تعریف کند.
- ۳ تاریخچه تفکر نظامند را شرح دهد.
- ۴ تفاوت های تفکر نظامند و تفکر مکانسیتی را بیان کند.
- ۵ نقش تفکر نظامند در طراحی مداخلات آموزش سلامت را توضیح دهد.
- ۶ نظریه های رایج نظامند در آموزش سلامت را شرح دهد.

هدف کلی جلسه سوم و چهارم:

- ۱- آشنایی دانشجویان با مفهوم و رویکرد های ارزیابی جامعه محور

اهداف ویژه جلسه سوم و چهارم:

- ۱ روش های ارزیابی جامعه محور را شرح دهد.
- ۲ مراحل برنامه ریزی را توضیح دهد.
- ۳ ابزار برنامه ریزی در ابتکارات جامعه محور را شرح دهد.

هدف کلی جلسه پنجم و ششم:

- ۱- آشنایی دانشجویان با مفهوم و مبانی توانمندسازی اجتماعی

اهداف ویژه جلسه پنجم و ششم:

- ۱ ارتقاء سلامت را شرح دهد.
 - ۲ توانمندسازی را تعریف کند.
 - ۳ ریشه شکل گیری مفهوم توانمندسازی را شرح دهد.
 - ۴ مفاهیم قدرت و ناتوانی را توضیح دهد.
-

هدف کلی جلسه هفتم و هشتم:

- ۱- آشنایی دانشجویان با سطوح مشارکت جامعه و مفهوم و مبانی مشارکت جامعه

اهداف ویژه جلسه هفتم و هشتم:

- ۱ مفهوم و مبانی مشارکت جامعه را شرح دهد.
- ۲ سابقه پیدایش مفهوم مشارکت اجتماعی را شرح دهد. (حیطه شناختی)

هدف کلی جلسه نهم و دهم:

- ۱- آشنایی دانشجویان با مفهوم سازماندهی اجتماعی

اهداف ویژه جلسه نهم و دهم:

- ۱ روش های جلب مشارکت جامعه را نام ببرد.
- ۲ مراحل و شیوه های سازماندهی اجتماعی را توضیح دهد.

هدف کلی جلسه یازدهم و دوازدهم:

- ۱- آشنایی دانشجویان با طراحی، بومی سازی و اجرای برنامه جامعه محور، تهیه برنامه اقدام

اهداف ویژه جلسه یازدهم و دوازدهم:

- ۱ نحوه اجرای مناسب یک برنامه جامعه محور را شرح دهد.
- ۲ مفهوم بومی سازی برنامه های جامعه محور را شرح دهد.
- ۳ منظور از برنامه اقدام و مزایایی آن را توضیح دهد.

منابع:

1. Glenn Laverack. Health Promotion Practice, building Empowered communities, Open University press. Last edition
2. Guttmacher, S. ets. Community based health intervention. Part One. WILEY. Last edition
3. Hindsworth MF, Lang TB. Community Participation and Empowerment. Nova Science Publishers, Last edition

۴) سیف اللهی و. اقدام پژوهی «پژوهش حین کار». آموزش یک دوره کامل روش تحقیق اقدام پژوهی همراه با مثال ها و نمونه های واقعی

۵) عملکرد ارتقاء سلامت: ایجاد اجتماع های توانمند. ترجمه دکتر مهدی میرزایی علویجه و همکاران. انتشارات سفیر اردهال

✓ روش تدریس:

«سخنرانی، بحث گروهی، مشارکت فردی و گروهی»

✓ وسایل آموزشی:

« ویدیو پروژکتور، رایانه، سامانه نوید»

✓ سنجش و ارزشیابی:

ساعت	تاریخ	سهم از نمره کل	روش	آزمون
	طی جلسات مختلف در طول ترم	۲ نمره		رعایت نظم، انضباط، وقت شناسی و حضور فعال در کلاس
	طی جلسات مختلف در طول ترم	۴ نمره	تشریحی و چند جوابی	ارزشیابی های کلاسی
	طی جلسات مختلف در طول ترم	۵ نمره	انجام تکلیف کلاسی	کار عملی
	آموزش دانشکده اعلام خواهد کرد	۹ نمره	تشریحی و چند جوابی	ارزشیابی پایان دوره

- مقررات درس و انتظارات از دانشجو:

از دانشجویان محترم انتظار می رود:

حضور منظم و دقیق در جلسات درس داشته باشند.
در بحث های گروهی و فعالیت های آموزشی مشارکت نمایند.
در هر جلسه آمادگی پاسخ گویی به سؤالات مبحث قبلی را داشته باشند.
از دیگر منابع و سایت های معتبر علمی استفاده نمایند.
تلفن همراه خود را در کلاس خاموش یا بی صدا نمایند.

نام و امضای مدرس: دکتر مهدی میرزایی علویجه

نام و امضای مدیر گروه: دکتر مهدی میرزایی علویجه

نام و امضای مسئول EDO دانشکده: دکتر شهاب رضاییان

تاریخ ارسال:

تاریخ تحویل: ۰۴ شهریور ماه ۱۴۰۴

تأیید مدیر گروه و امضا:

خیر ■

بله □ آیا طرح درس برای اولین بار تدوین شده:

جدول زمانبندی درس: آموزش بهداشت و ارتقای سلامت جامعه محور

روز و ساعت جلسه: یکشنبه‌ها از ساعت ۰۸:۰۰ الی ۱۲:۰۰ دانشکده بهداشت

جلسه	تاریخ	موضوع درس	مدرس
۱	۱۴۰۴/۰۶/۳۰	آشنایی دانشجویان با مفهوم جامعه و نگرش نظامند به جامعه و جامعه محور	دکتر مهدی میرزایی علویچه
۲	۱۴۰۴/۰۷/۰۶	آشنایی دانشجویان با رویکرد نظامند در آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت	دکتر مهدی میرزایی علویچه
۳	۱۴۰۴/۰۷/۱۳	آشنایی دانشجویان با مفهوم و رویکرد های ارزیابی جامعه محور	دکتر مهدی میرزایی علویچه
۴	۱۴۰۴/۰۷/۲۰	آشنایی دانشجویان با مفهوم و رویکرد های ارزیابی جامعه محور	دکتر مهدی میرزایی علویچه
۵	۱۴۰۴/۰۷/۲۷	آشنایی دانشجویان با مفهوم و مبانی توانمندسازی اجتماعی	دکتر مهدی میرزایی علویچه
۶	۱۴۰۴/۰۸/۰۴	آشنایی دانشجویان با مفهوم و مبانی توانمندسازی اجتماعی	دکتر مهدی میرزایی علویچه
۷	۱۴۰۴/۰۸/۱۱	آشنایی دانشجویان با سطوح مشارکت جامعه و مفهوم و مبانی مشارکت جامعه	دکتر مهدی میرزایی علویچه
۸	۱۴۰۴/۰۸/۱۸	آشنایی دانشجویان با سطوح مشارکت جامعه و مفهوم و مبانی مشارکت جامعه	دکتر مهدی میرزایی علویچه
۹	۱۴۰۴/۰۸/۲۵	آشنایی دانشجویان با مفهوم سازماندهی اجتماعی	دکتر مهدی میرزایی علویچه
۱۰	۱۴۰۴/۰۹/۰۲	آشنایی دانشجویان با مفهوم سازماندهی اجتماعی	دکتر مهدی میرزایی علویچه
۱۱	۱۴۰۴/۰۹/۰۹	آشنایی دانشجویان با طراحی، بومی سازی و اجرای برنامه جامعه محور، تهیه برنامه اقدام	دکتر مهدی میرزایی علویچه
۱۲	۱۴۰۴/۰۹/۱۶	آشنایی دانشجویان با طراحی، بومی سازی و اجرای برنامه جامعه محور، تهیه برنامه اقدام	دکتر مهدی میرزایی علویچه
۱۳-۲۰	۱۴۰۴/۰۹/۲۳ الی ۱۴۰۴/۱۰/۲۱	کار عملی دانشجویان (ارزیابی نیاز های جامعه مورد نظر با منابع مختلف با رویکرد مشارکتی جهت شناسائی مسئله و اولویت بندی و تدوین برنامه)	دکتر مهدی میرزایی علویچه